

וישלח (338)

אולם "אֲדַנִּי יָדַע פִּי הַיְלָדִים רַפִּים", ועל ידי התקרבות אליך עלולים הם לצאת לתרבות רעה, להיטמע בקרבך ולמות מבחינה רוחנית "וּמָתוּ כָּל הַצֹּאֵן" (שם). כל התקרבות אל עשו מביאה ליד כך, שהדור הבא לא ידע כלל שהם היו יהודים.
ספר "מענינה של תורה"

על פן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה אשר על פה הַיָּרֵךְ עַד הַיּוֹם הַזֶּה פִּי נִגַע בְּכַף יָרֵךְ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנֶּשֶׂה (לב.ג)

מבאר החזקוני: מן הראוי לקנוס בני ישראל מלאכול את גיד הנשה, משום שאחד עשר בניו הניחו את אביהם ללכת יחידי, כדכתיב: "וַיִּוָּתֵר יַעֲקֹב לְבַדּוֹ" (לב. כה), ולא המתינו לאביהם לראות אם צריך סיוע, ומחמת כן ניזוק יעקב. מכאן ואילך יהיה להם לזכר שיהיו זריזים במצות לוויה. לכן כששלח יעקב את יוסף לראות את שלום אחיו נאמר: "וַיִּשְׁלַחְהוּ מֵעֵמֶק חֶבְרוֹן" (לז.ד), ואומר במדרש (ב"ר צד. ג) שיעקב ליווה את יוסף, והיו עסוקים בפרשת עגלה ערופה, שאף היא מדגישה את אחריות הציבור לשמור על העובר דרכים, ועל חשיבות הלוויה לאבטח את שלומו.
ספר "ילקוט מאיש לרעהו"

טעמי איסור אכילת גיד הנשה

על פן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה (לב.ג) בזוהר הקדוש כתבו, שעל כן אסרה התורה לאכול את הגיד הנשה, כי הנה ישנם שס"ה מצוות לא תעשה, שהם כנגד שס"ה הגידים שיש באדם, והם כנגד שס"ה הימים שיש בשנה, וכאשר נאבק שרו של עשו, עם יעקב, היא ניסה לשלוט בכל ימות השנה ובכל אבריו וגידיו של יעקב, ולא מצא מקום אחיזה אלא בגיד הנשה [על פן לא יאכלו] ובימות השנה מצא אחיזה ביום תשעה באב, כך שביום זה חזק כחו של סמאל, ואכן בתשעה באב נגזר על אבותינו שבמדבר שלא יכנסו לארץ, ונחרבו בתי המקדש הראשון והשני [נמצא שאיסור גיד הנשה הוא כנגד יום תשעה באב], וכל מי שאוכל בתשעה באב כאילו אוכל גיד הנשה, ולפיכך רמזה התורה ואמרה: "על פן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה", א"ת באה לרבות (בראשי תיבות) תשעה באב, שאין אוכלים בו ולא שותים בו בני ישראל.
ספר "נתיבות דעת"

האמת הפנימית נמצאת, אלא שמכוסה ברע

וישתחו ארצה שבע פעמים עד גשתו עד אחיו (לג.ג) כאן משנה התורה את עשו בבטוי "אחיו", ואילו לעיל (לב. ד) "וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו". הוקדם למילה אחיו שמו, מה פשר השינוי?

וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו (לב.ד) מעיר רש"י על הפסוק מהמדרש, מלאכים "ממש" שלח יעקב אל עשו אחיו. מדוע אומר רש"י מלאכים ממש, מה הדגש במילה "ממש"? הסביר את הדבר הרב מפרמישלן: שנינו (אבות ד. משנה יא) העושה מצוה אחת קונה לו פרקליט אחד, שהוא מלאך המליץ טוב בעדו. יעקב אבינו שלח אל עשו מלאכים שנבראו מהמצות שעשה כדי שימליצו טוב בעדו. ובדרך רמז "ממש" ראשי תיבות: מלאכים ממצוות שעשה.
ספר "שולחן אליהו"

והיה המחנה הנשאר לפליטה (לב.ט)

וברש"י: "על כרחו לפליטה". צ"ע, מאי "על כרחו", אולי ח"ו יהרוג את שניהם. אך עיין במדרש, שממחנה למחנה מרחק יום, וא"כ, לאחר שיהרוג עשו מחנה אחת, יהיה צריך ללכת מרחק יום להגיע למחנה השניה. והנה, יעקב הלך במחנה הראשון, [וכן משמע מהפסוקים ומרש"י, שהתקין עצמו למלחמה וע"כ שהיה במחנה הראשון, שעמד למלחמה ולא לפליטה]. וא"כ, אם יהרוג עשו את המחנה הראשון, יהרוג גם את יעקב, שהיה במחנה זה. והנה לעיל (כו.מה): "למה אשפל גם שניכם יום אחד", וא"כ, ע"כ שגם עשו ימות באותו יום [עיין סוטה (יב). שאמנם מתו שניהם ביום אחד], קודם שיספיק להגיע אל המחנה השני, ובעל כרחו יהיה לפליטה.
ספר "ברכת מרדכי"

וישאל יעקב ויאמר הגידה נא שמך ויאמר למה זה תשאל לשמי ויכרך אתו שם (לב. ל)

משל לשני בני אדם שנפגשו, ושאל האחד לחברו לשמו, כדי שידע לפעמים לכתוב לו. אך מששאל גם השני אותו לשמו, השיב לו, אתה הרי לא תצטרך לי מאומה, אם כן מה לך לדעת את שמי. כך כאן, המלאך שאל לשם יעקב, כי הוא צריך לו, כי המלאכים אינם יכולים לומר קדושה, עד שישראל אומרים קדושה. אבל כשיעקב שאל לשמו, השיב לא המלאך: "למה זה תשאל לשמי", הלא אתה בודאי לא תצטרך לי
ספר "פה קדושה השלם" מאת רבי איצליה מוולוז'ין (בן של רב חיים מוולוז'ין)

ויאמר נסעה ונלכה ואלכה לנגדה. ויאמר אליו אדני ידע פי הילדים רפים (לג.יב.ג)

עשו רוצה, כי יעקב ילך אתו בצוותא, יקשור איתו ידידות ולא יהיו נפרדים איש מעל אחיו. על כך משיב לו יעקב: אני כשלעצמי אולי יכול הייתי לעשות כך, אפשר שעלי לא היתה קירבתך משפיעה כל כך לרעה,

הלכה: נרות חנוכה: המנורה של נרות בבית הכנסת מניחים אותה על שולחן לימין ארון הקודש, שהוא צד דרום בבית הכנסת, שכן המנורה שהיתה בהיכל של הבית המקדש היתה בצד דרום, וכמו שאמרו בב"ב (כה:): שולחן בצפון ומנורה בדרום, ויש שמסדרים את הנרות בין מזרח למערב, ויש שמסדרים אותה בין צפון לדרום נהרא נהרא ופשטיה. **ספר "חזון עובדיה, חנוכה"**

פתגם: את הדברים הטובים והיפים בעולם אי אפשר לראות וגם לא למשש, יש להרגיש אותם בלב. **ספר "שמחלה"**

תקירה: חזקה שליח עושה שליחותו: לדעת רב נחמן שהחזקה לא מועילה לדאורייתא, הוא סובר שמדאורייתא אינה חזקה כלל אלא רק מדרבנן (כמו חזקה אין אדם טורח בסעודה ומפסידה, וחזקה דרבא), או שסובר שהיא כן חזקה מדאורייתא, אלא שכיון שיש נגדה חזקת איסור אין סומכין עליה מדאורייתא, ורק מדרבנן מועילה משום שהוא כספיקא דרבנן. (המקנה כג- כז ד"ה השעה"ת פרק ב). **ספר "קובץ יסודות וחקירות"**

סיפור: צרות עין: חבורה של יהודים ישבו בבית המדרש ושמעו שיעור בפרשת השבוע, הגיעו לפסוק "ויתרוצצו הבנים בקרבה" (בראשית כח. כב) וקראו ברש"י: ויתרוצצו לשון ריצה, כשהיתה עוברת על פתחי תורה של שם ועבר, יעקב רץ ומפרכס לצאת, עוברת על פתחי עבודה זרה, עשו מפרכס לצאת. הקשה אחד הלומדים: אם עשו היה להוט כל כך לצאת ליד פתחי ע"ז מדוע לא יצא? מילא, יעקב לא היה יכול לצאת ליד פתחי תורה, כי עשו הוה מונח לפניו וחסם את היציאה. אבל עשו מי עיכב בעדו? לא ידע איש להסביר ולתרץ קושיא זו. היה שם נער עילוי כבן שש שנים, מי שעתיד היה להיות רבי אריה לבוש רבה של קשינוב, נענה ואמר: אכן, עשו יכול היה לצאת לפתחי ע"ז בלי שום מעצורים, אבל עינו היתה צרה ביעקב, שאם יפנה לו את הדרך יוכל הוא לצאת לפתחי תורה, ולזאת לא היה יכול להסכים **ספר "חזון וחלק" חלק ב' (דף מה)**

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה של הדסה אסתר בת רחל בתחיל קטי, אברהם רפאל בן רבקה, חיים מאיר בן גבי זווירה, אליהו בן תמר, ראובן בן איזא, סשא בנימין בין קארין מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, אביטל אורה בת אנאל אידה, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, רבקה בת ליה, נסים בן אסתר, מרים בת עוזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמנונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה. זיווג הגון: לאלודי רחל מלכה בת חשמה, ליוסף גבריאל בן רבקה, למרים בת רבקה. הצלחה לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עוזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'יזל לאוני. לעילוי נשמת: אליהו בן הזרה, ג'יזט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מוחה, מסעודה בת בלה, יוסף בן מייכה. מורים משה בן מרים. משה בן מול פורטונה. שמחה בת קמיר. מיכאל צ'רלי בן ג'ולייט אסתר. אמיל חיים בן עזו עזיזה, רחל בת מיה, ראובן בן חנינה, אליהו בן מרים, ניסים חי הורבט בן ג'ולי.

אומר הסבא מקלם: שיעקב אבינו ידע נאמנה שהאחוה נמצאת עמוק בלבו של אחיו, אלא שהיא מכוסה ועטופה ב"עשו הרשע", מדותיו הרעות. לכן התחכם ושלח מתנות להסיר חרון אפו, ולאחר מכן השתחוה שבע פעמים עד שבפעם האחרונה סר ה"עשו" מעליו ונשאר ה"אחיו". מכאן נלמד שישנם דברים משוללי המציאות לחלוטין, אבל על ידי עבודה קבועה פעם אחר פעם תתגלה האמת הפנימית.

ספר "לחתך עליון"

הלכה עשו שונא ליעקב

וַיִּרְץ עֶשָׂו לִקְרַאתוֹ וַיִּתְּבְּקֵהוּ וַיִּפֹּל עַל צְוָאָרוֹ וַיִּשְׁקָהוּ וַיִּכְפוּ (לג.ד)

וישקהו. אמר רבי שמעון בן יוחאי הלכה היא בידוע שעשו שונא ליעקב, אלא שנכמרו רחמיו באותה שעה ונשקהו בכל לבו (רש"י). יש לתמוה מה שייך בזה הלכה? רבי מנחם זמנא זצ"ל, מגדולי פולין ביאר, שלפעמים חושבים שכדאי ללכת לקראת הגויים, ולהראות להם שמתרצים לבקשותיהם, ועל ידי כן נמצא חן בעיניהם, ואולי ואפלו כדאי לוותר על הלכה או מנהג ועל ידי כך לא ישנאו אותנו. על זה באו חז"ל להדגיש: "הלכה עשו שונא ליעקב", לא תעזור כל התחנפות וכדומה לשנות את הדבר. כשם שאי אפשר לעקור הלכה, כך אי אפשר לעקור את השנאה מאומות העולם, אלא יש לילך בדרך התורה והמצוות, ורק על ידי כך לא יוציאו לפועל את השנאה שבלבם!

ספר "להתענג בתענוגים"

וַיִּקְחוּ שְׁנֵי בְנֵי יַעֲקֹב שְׂמֵעוֹן וְלוֹי אֶחָי דִּינָה אִישׁ תְּרֵבוּ...בְּנֵי יַעֲקֹב בָּאוּ עַל הַחֲלָלִים וַיַּבְזוּ... (לד. כה.כז)
יש לדקדק למה נעשתה ההריגה ע"י שמעון ולוי לחדר בלי השתתפות יתר השבטים, והביזה נעשתה ע"י השבטים. וגם יש להבין למה גער יעקב בשמעון ולוי על מעשיהם, במאי פליגי. ונראה דיעקב היה חושש שאנשי שכם מלו את עצמם לשם שמים והם גרים גמורים, וא"כ אסור להרגם (אף שחטאו קודם הגירות, הלא קיי"ל בסנהדרין (עא) דבן נח שחטא ואח"כ נתגייר פטור דנשתנה דינו).

אך שמעון ולוי סברו שלא מלו עצמם לשם גרות, רק משום שרצו להתחתן ביעקב, וכיון שגוים המה נהרגין על עון גניבה ועל עון דינים וכו'. ולכן שמעון ולוי שסברו שגוים המה, הם לא שללו את נכסי אנשי שכם, כי אמרינן (קידושין יז) שאף גוי יש לו יורשים, וא"כ אם יקחו נכסיהן הרי זה גזל עכו"ם דאסור. אבל שאר בני יעקב סברו כאביהם שהיו גרים גמורים, והגר אין לו יורשים ונכסיו הפקר, על כן בני יעקב באו על החללים ויבוזו אותם, כי אין כאן איסור גזל כלל.

ספר "מקח טוב"

